יְחַוֶּה דֵּעַת, יְחַוֶּה : יְחַיֶּה. יְחַיֶּה תּוֹלָדִין, דְּאִינּוּן (נ״א בְּאִינּוּן) שָׁמַיִם. וְאִי תֵּימָא, יְחַוֶּה לָאו יְחַיֶּה. תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (בראשית ג) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה, כִּי הִיא הָיְתָה אֵם כָּל חָי. חַוָּה וְחַיָּה בְּמִלָּה חָדָא סַלְּקִין. וְעַל דְּאִסְתַּלַּק (נ״א דְּאִסְתַּלָּק) י׳, וְעָיֵיל ו׳, דְּאִיהוּ כְּדְקָא יָאוֹת, דְּהָא ו׳ אִיהוּ חַיִּין וַדַּאי, וְעַל דָּא חַוָּה וְחַיָּה, י׳ (ס״א וְעִיקָּא נְטִלָא) נָטְלָא חַיִּין מִן ו׳. אוֹף הָכָא, יְחַוֶּה. יְחַיֶּה. דֵּעַת: דָּא אִיהוּ רָזָא דְּשָׁמַיִם. מַה שָּׁמַיִם שִׁית סְטָרִין, אוֹף הָכָא שִׁית סְטָרִין, בְּאִינּוּן תּוֹלָדִין דְּקָא יְחַיֶּה כְּגַוְונָא דִּילֵיהּ, וְעַל דָּא יוֹם לְיוֹם אִתְכְּלִיל בְּדַרְגָּא עִלָּאָה אמ״ר. וְלַיְלָה לְלַיְלָה בְּרָזָא דִּדְכוּרָא, דְּקָא נָהִיר לָהּ דְּאִיהוּ שְׁמֵיהּ (נ״א שָׁמַיִם,) דֵּעַת.

וּבְגִין דְּהַאי אמ״ר רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, וְלָא כְּשְׁאָר אֲמִירָן, אַהְדַּר קְרָא עָלֵיהּ וְאָמַר, אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, כְּשְׁאָר אֲמִירָן דְּעָלְמָא. אֶלָּא הַאי אֹמֶר, רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, בְּדַרְגִּין עִלָּאִין, דְּלֵית תַּמָּן אֲמִירָן וּדְבָרִים, וְלָא אִשְׁתְּמָעוּ, כְּשְׁאַר דַּרְגִּין דְּאִינּוּן רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא, דְּאִינּוּן קָלָא דְּמִשְׁתְּמַע, אֲבָל הֲבֵי לָא (בראשית נ׳) אִשְׁתְּמָעוּ לְעָלְמִין, וְהַיְינוּ דִּכְתִיב בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם.

אֲבָל בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם, אַף עַל גַּב דְּאִינּוּן טְמִירִין עִלָּאִין, דְּלָא אִתְיְדָעוּ לְעָלְמִין, נְגִידוּ וּמְשִׁיכוּ דִּלְהוֹן, אִתְמְשַׁךְ וְאִתְנְגִיד לְתַתָּא. וּבְגִין הַהוּא מְשִׁיכוּ, אִית לָן מְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימְתָא, בְּהַאי עָלְמָא, וְכָל בְּנֵי עָלְמָא מִשְׁתָּעוּ רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאִינּוּן דַּרְגִּין, כְּאִילּוּ אִתְגַּלְיָין, וְלָא הֲווֹ טְמִירִין וּגְנִיזִין, וְהַיְינוּ וּבְקֵצֵה תֵּבֵל מִלֵּיהֶם, מֵרִישָׁא דְּעָלְמָא, עַד סַיְיפֵי עָלְמָא מִשְׁתָּעָאן אִינּוּן חַכִּימֵי לִבָּא, בְּאִינּוּן דַּרְגִּין גְּנִיזִין, אַף עַל גַּב דְּלָא אִתְיְדָעוּ.

יְחַוֶּה דֵּעַת. יְחַוֶּה - יְחַיֶּה. יְחַיֶּה תּוֹלָדוֹת, שֶׁהֵם (בָּהֶם) שָׁמַיִם. וְאִם תֹּאמַר, יְחַוֶּה לֹא יְחַיֶּה - בֹּא וּרְאֵה, כָּתוּב (בראשית ג) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה, כִּי הִיא הָיְתָה אֵם כָּל חַי. חַוָּה וְחַיָּה בְּמִלָּה אַחַת עוֹלִים. וְעַל שֶׁהִסְתַּלְּקָה (זֶה הִסְתַּלְּקָה) י׳ וְנִכְנְסָה ו׳, שֶׁהוּא כָּרָאוּי, שֶׁהֲרֵי ו׳ הוּא חַיִּים וַדַּאי, וְעַל זֶה חַוָּה וְחַיָּה, י׳ (קַטְנָה נוֹטֶלֶת) נוֹטֶלֶת חַיִּים מִו׳. אַף כָּאן יְחַוֶּה - יְחַיֶּה.

דֵּעַת - זֶהוּ סוֹד הַשָּׁמַיִם. מַה שָּׁמַיִם שִׁשָּׁה צְדָדִים, אַף כָּאן שִׁשָּׁה צְדָדִים בְּאוֹתָן תּוֹלָדוֹת שֶׁיְּחַיֶּה כְּמוֹ שֶׁלּוֹ. וְלָכֵן יוֹם לְיוֹם נִכְלָל בְּדַרְגָּה עֶלְיוֹנָה - אמ״ר. וְלַיְלָה לְלַיְלָה - בְּסוֹד שֶׁל הַזָּכָר שֶׁמֵּאִיר לָהּ, שֶׁהוּא שְׁמוֹ (שָׁמַיִם), דֵּעַת.

וּמִשּׁוּם שֶׁאֹמֶר הַזֶּה הוּא סוֹד עֶלְיוֹן, וְלֹא כִּשְׁאָר הָאֲמִירוֹת, חָזַר עָלָיו הַפָּסוּק וְאָמַר, אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, כִּשְׁאָר אֲמִירוֹת הָעוֹלָם. אֶלָּא הָאֹמֶר הַזֶּה הוּא סוֹד עֶלְיוֹן בְּדַרְגוֹת עֶלְיוֹנוֹת, שֶׁאֵין שָׁם אֲמִירוֹת וּדְבָרִים, וְלֹא נִשְׁמְעוּ כִּשְׁאָר הַדַּרְגוֹת שֶׁהֵן סוֹד הָאֱמוּנָה, שֶׁהֵן קוֹל שֶׁנִּשְׁמָע. אֲבָל אֵלֶּה לֹא נִשְׁמְעוּ לְעוֹלָמִים, וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם.

אֲבָל בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם, אַף עַל גַּב שֶׁהֵם נִסְתָּרִים עֶלְיוֹנִים שֶׁלֹּא נוֹדְעוּ לְעוֹלָמִים, הַשֶּׁפַע וְהַמְּשִׁיכָה שֶׁלָּהֶם נִמְשָׁךְ וְשׁוֹפֵעַ לְמַטָּה. וּמְשׁוּם אוֹתָהּ מְשִׁיכָה יֵשׁ לָנוּ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם מְדַבְּרִים סוֹד אֱמוּנוֹת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָן דַּרְגוֹת כְּאִלּוּ נִתְגַּלּוּ וְלֹא הָיוּ נִסְתָּרִים וּגְנוּזִים. וְזֶהוּ וּבִקְצֵה תֵּבֵל מִלֵּיהֶם - מֵרֹאשׁ הָעוֹלָם עַד סוֹף הָעוֹלָם מְדַבְּרִים אוֹתָם חַכְמֵי הַלֵּב בְּאוֹתָן דַּרְגוֹת גְּנוּזוֹת, אַף עַל גַּב שֶׁלֹּא נוֹדְעוּ.